

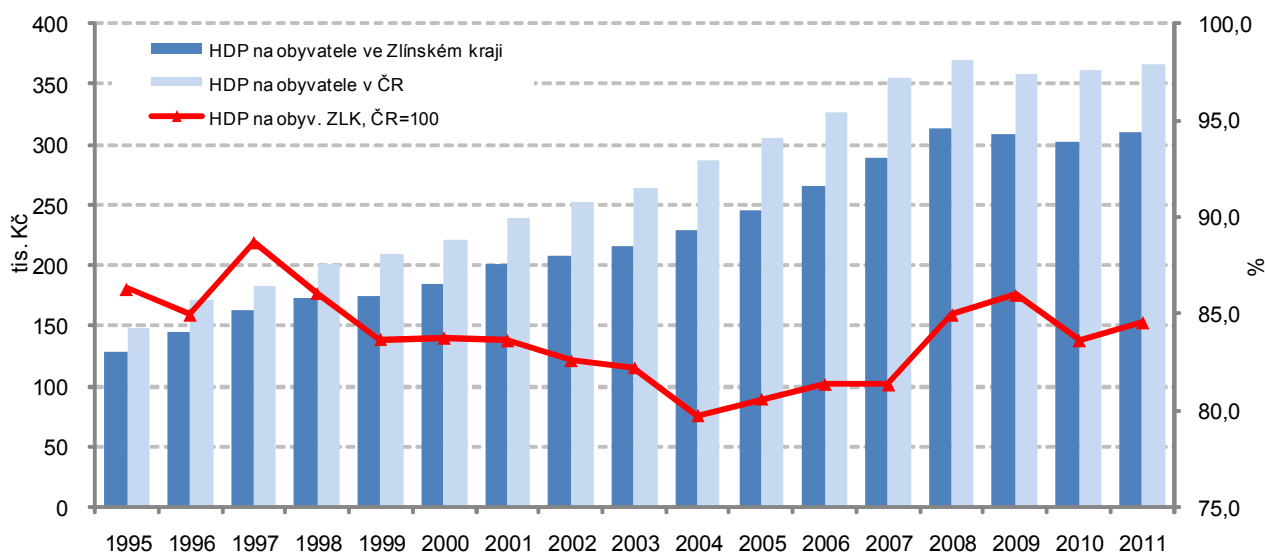
3. EKONOMICKÝ VÝVOJ

Makroekonomika

HDP Zlínského kraje se v roce 2011 meziročně zvýšil o 2,3 %

Ve Zlínském kraji od roku 1995 až do roku 2008 hodnoty HDP každoročně narůstaly. Jeho přírůstky nebyly vyrovnané a pohybovaly se od 1,4 % (v roce 1999) do 13,1 % (1996). V roce 2008 byl zaznamenán meziroční přírůstek 8,8 % a HDP činilo 185,3 mld. Kč. V roce 2009 došlo k prvnímu poklesu HDP o 1,7 % (o 3,1 mld. Kč b.c.) a v následujícím roce 2010 bylo zjištěno také meziroční snížení, a to o 2,1 % (o 3,8 mld. Kč). V roce 2011 vzrostl HDP o 2,3 % (o 4,1 mld. Kč) na 182,4 mld. Kč. Republikový podíl HDP Zlínského kraje se v delším časovém období pohyboval od 4,6 % (2004, 2005, 2007) po 5,2 % (1997). V roce 2011 zůstal republikový podíl na úrovni předchozího roku, a to 4,7 %.

Graf 3.1. Hrubý domácí produkt (HDP) na obyvatele ve Zlínském kraji a ČR a jeho podíl na republikovém celku

Hodnota HDP na obyvatele kraje se meziročně zvýšila o 2,4 %

Hodnota HDP na obyvatele v kraji rostla až do roku 2008 a HDP na obyvatele dosáhl hodnoty 313,4 tis. Kč. V následujícím roce jeho hodnota klesla o 1,7 %. Pokles byl zaznamenán i v roce 2010 (o 1,9 %) kdy ukazatel dosáhl 302,0 tis. Kč. Ke zlepšení došlo v roce 2011, kdy HDP na obyvatele Zlínského kraje dosáhl 309,4 tis. Kč (meziroční zvýšení o 2,4 %).

Ve srovnání s ostatními kraji se zlínská hodnota HDP na obyvatele v roce 1995 umístila na 12. místě, tedy na třetím nejnižším. V roce 2007 se posunula o dvě příčky výš, tedy na 10. pozici a v roce 2011 postoupila na místo 7.

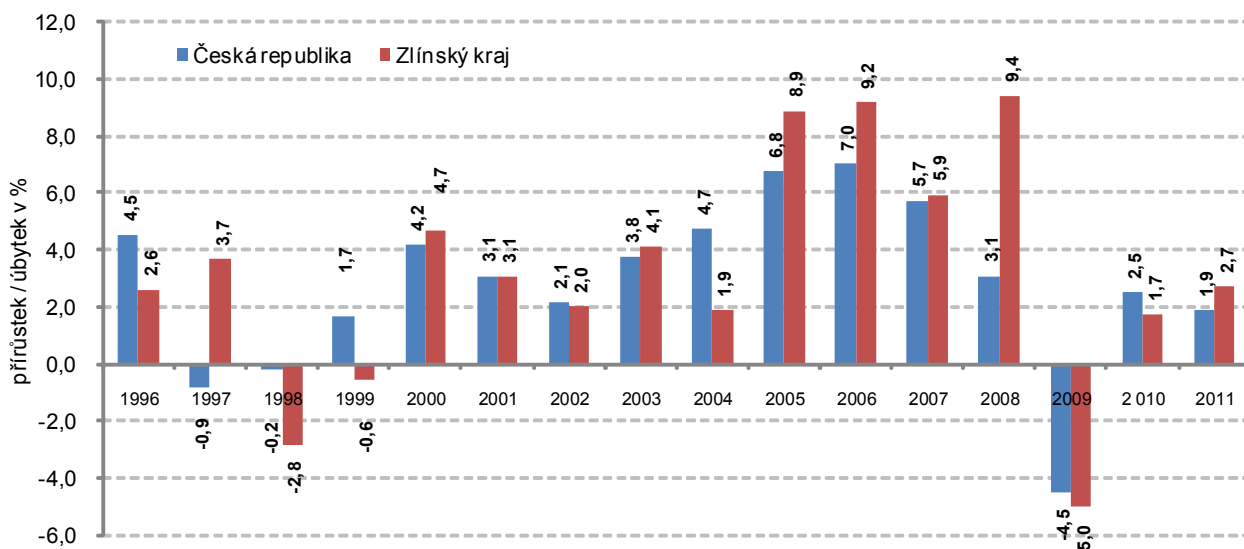
Ve srovnání s celorepublikovým průměrem byla hodnota zlínského HDP na obyvatele po celé sledované období nižší. V počátečním roce 2007 sledovaného období zhruba o pětinu a tvořila tak 81,3 % celorepublikového průměru. V roce 2011 byla menší o 56,6 tis. Kč a činila tak 84,5 % republikového průměru. Nutno doplnit, že kromě Hlavního města Prahy, se všechny kraje v pořadí umístily pod republikovou hodnotou.

Také přepočtení HDP na zaměstnance (v Kč b.c.), a to zaměstnance v hlavním pracovním poměru šetřené podle místa pracoviště, v průběhu čtyř let vykázal změny. Po celou dobu vykazoval tento přepočet meziroční nárůst. V roce 2007 byla zachycena změna 3,7 %, v roce 2011 se projevilo zvýšení jen 0,3 % na 828 521 Kč. I přes zpomalení přírůstků se Zlínský kraj v porovnání s ostatními kraji posunul z 10. místa v roce 2007 na 6. pozici v roce 2011. Ve srovnání s republikovou hodnotou byla zlínská trvale pod její úrovní. V roce 2007 dosáhla 85,6 % republikové hodnoty, na konci období 89,2 %.

Obdobně se zjišťoval i přepočet HDP na zaměstnaného (v Kč b.c.), tedy zaměstnaní celkem, včetně sebezaměstnaných, také zjišťované podle místa pracoviště. Do roku 2011 byly vykazovány přírůstky. V roce 2007 meziročně

vzrostl HDP na zaměstnaného o 3,5 %, v roce 2010 o 1,3 % na 685 162 Kč. V posledním roce sledovaného období však došlo k poklesu o 0,2 % (o 1 222 Kč) na 683 940 Kč. Mezi kraji se Zlínský kraj v roce 2006 umístil na 11. příčce, v roce 2011 obsadil 6. místo. Také tento přepočtený v celé časové řadě nedosáhl celorepublikové hodnoty. V roce 2007 dosahovala zlínská hodnota přepočtu 84,8 %, v roce 2011, ve kterém byla o 73,4 tis. Kč nižší, a činila 90,3 % celorepublikové hodnoty.

Graf 3.2. Regionální HDP ve stálých cenách (předchozí rok = 100)

Vývoj HDP ve stálých cenách

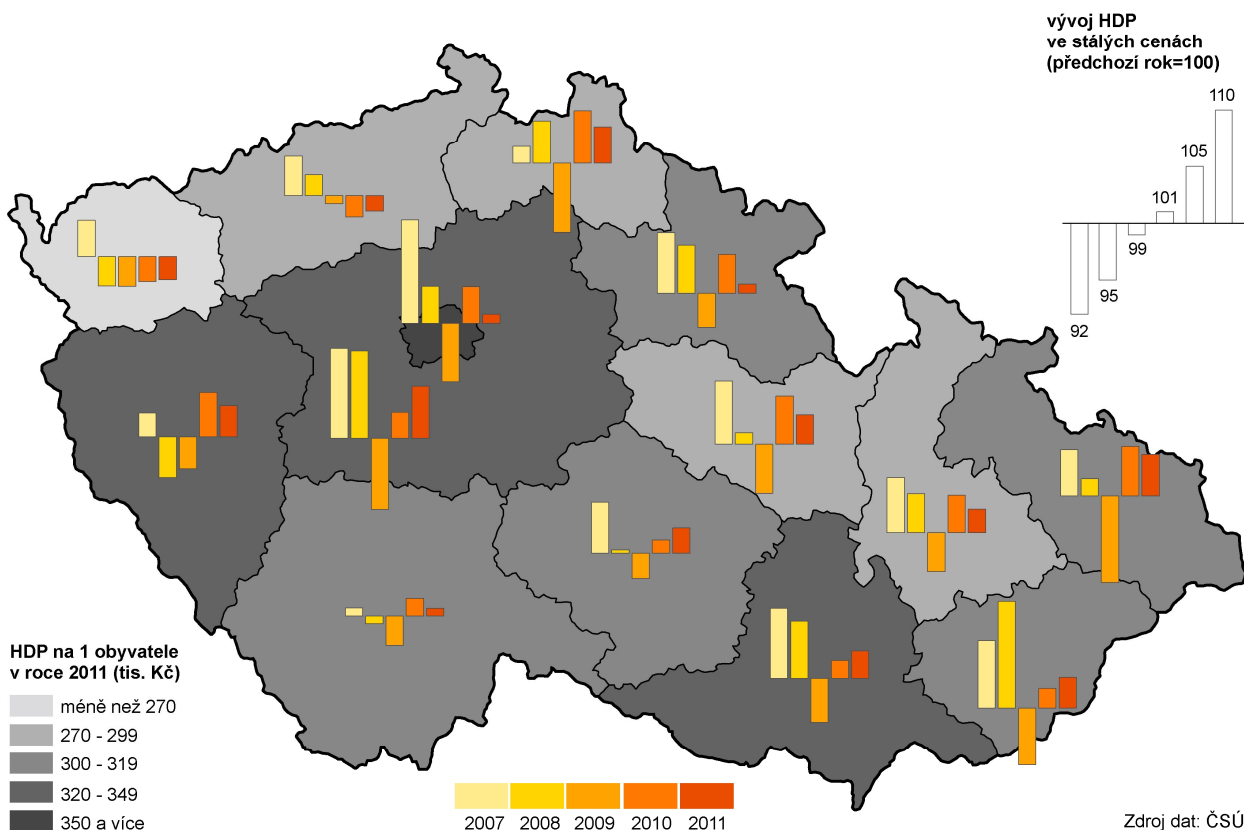
Při použití časové řady regionálních HDP ve stálých cenách (předchozí rok = 100) je zřejmý nástup ekonomické recese už v roce 2008 u tří krajů, u kterých došlo k poklesu, a to u Jihočeského o 0,7 %, Plzeňského o 3,6 % a Karlovarského o 2,6 %. U Kraje Vysočina se růst HDP v podstatě zastavil (meziroční zvýšení o 0,3 %). V tomto zlomovém roce Zlínský kraj vykázal nejvyšší mezikrajový nárůst o 9,4 %. V následujícím roce 2009 se recese projevila už ve všech krajích. Ve všech krajích došlo k meziročnímu poklesu HDP ve s.c., a to v rozmezí od -0,7 % (Ústecký kraj) po 7,6 % (Moravskoslezský kraj). Zlínský kraj zaznamenal v tomto roce pokles o 5,0 %. V dalším roce meziročně poklesl HDP jen v Karlovarském (o 2,2 %) a Ústeckém kraji (o 1,9 %). V ostatních krajích se projevíly meziroční přírůstky v rozmezí od 1,2 % (Kraj Vysočina) po 4,7 % (Liberecký kraj). Zlínský kraj v roce 2010 vykázal meziroční zvýšení HDP ve s.c. o 1,7 %. V roce 2011 pokračoval úbytek HDP ve s.c. v Karlovarském (snížení o 2,1 %) a Ústeckém kraji (1,6 %). V ostatních dvanácti krajích byl opět vykázán přírůstek HDP v s.c. v rozmezí od 0,7 % (Jihočeský kraj) po 4,6 % (Středočeský kraj). Ve Zlínském kraji i v tomto roce byl vypočten přírůstek 2,7 %, který byl mezi kraji 5. nejvyšší.

Z časové řady regionálních HDP ve stálých cenách, kdy rok 2000 = 100, je u Zlínského kraje zřejmý stálý nárůst až do roku 2008. V roce 2008 dosáhlo zvýšení 53,7 %. V následujícím roce bylo zvýšení pouze 45,9 %. V roce 2010 již došlo k malému oživení a navýšení činilo 48,5 %, které se projevilo i v roce 2011, a to 52,5 %. V roce 2007 byl zlínský přírůstek proti republikovému vyšší o 2,2 p.b. Od tohoto roku byly již přírůstky kraje vyšší než republikové. Rozdíl přírůstků Zlínského kraje a republiky činil v roce 2010 8,9 p.b. a 10,3 p.b. v roce 2011.

Podle zveřejněných údajů přepočtu EU27 HDP na obyvatele v PPS/EUR nelze zlínský vývoj hodnotit příznivě. V počátečním roce sledovaného období 2007 kraj svým HDP dosáhl 41,6 % průměrného HDP na obyvatele EU27=100 % v EUR (republiková hodnota dosáhla 51,1 %) a v posledním roce 2011 49,9 % (republikový podíl činil 59,1 %). Přepočtený zlínský HDP na obyvatele v PPS vzrostl ze 16 216 Euro v roce 2007 na 17 103 Euro v roce 2011. Zlínský HDP

dosáhl 64,9 %-ního podílu EU27 HDP v přepočtu na obyvatele v PPS v roce 2007 a v roce 2011 vzrostl na 67,9 %. Česká republika v roce 2011 dosáhla hodnoty 20 230, což tvořilo 80,3 % z HDP na obyvatele EU27=100 v PPS.

Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2007 až 2011

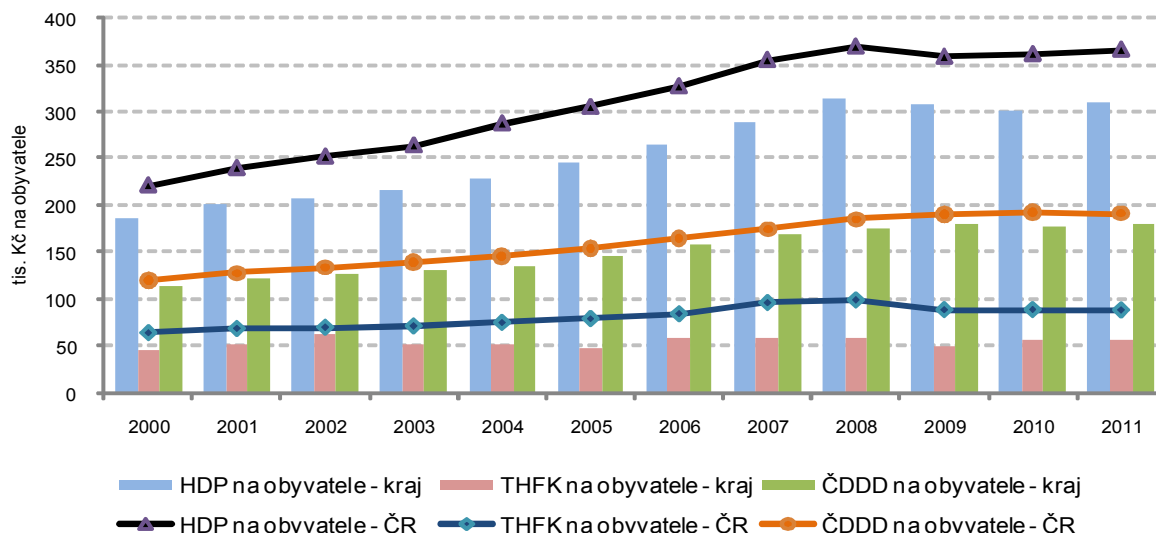

Tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK) meziročně klesla

Vývoj tvorby hrubého fixního kapitálu ve Zlínském kraji měl do roku 2008 vzrůstající trend. THFK dosáhla v roce 2007 34 611 mil. Kč a po nárůstu v následujícím roce se v roce 2009 meziročně propadla o 15,2 % na hodnotu 29 588 mil. Kč. V roce 2010 se opět projevila meziroční přírůstek o 11,7 % a jeho hodnota dosáhla 33 049 mil. Kč. V roce 2011 však THFK poklesl o 0,9 % na 32 743 mil. Kč. Podíl Zlínského kraje na republikové hodnotě tvorby hrubého fixního kapitálu činil v roce 2007 3,5 % a v roce 2011 dosáhl opět 3,5 %.

V přepočtu THFK na obyvatele bylo v kraji v roce 2007 dosaženo 58 664 Kč, tj. 61,2 % republikové hodnoty. Hodnota přepočtené THFK na obyvatele sice v následujícím roce vzrostla, ale v roce 2009 poklesla na 50 039 Kč a tvořila tak 56,7 % celkové hodnoty za republiku. V roce 2010 však vzrostla na 55 972 Kč a podíl celkové hodnoty za republiku dosáhl 63,3 %. V následujícím roce došlo ke snížení o 0,8 % na 55 535 Kč. Ve srovnání s ostatními kraji se kraj umístil v roce 2007 na 12. pozici, na konci sledovaného období klesl o jedno místo na 13. příčku. Ve srovnání s republikovým průměrem byla zlínská hodnota ukazatele po celé čtyřleté období vždy nižší a v roce 2011 dosáhla 63,2 % republikové hodnoty.

Graf 3.3 Vývoj HDP, THFK, ČDDD na obyvatele ve Zlínském kraji a ČR

Čistý disponibilní důchod domácností (ČDDD)

V roce 2011 kraj zaznamenal mírné meziroční zvýšení

Ve Zlínském kraji byl v počátečním roce sledovaného období 2007 vytvořen čistý disponibilní důchod domácností (ČDDD) v hodnotě 99 429 mil. Kč. V následujících dvou letech docházelo k jeho zvyšování. V roce 2010 byl zaznamenán jeho 0,6 %-ní meziroční pokles, který byl v roce 2011 vystřídán mírným 0,5 %-ním nárůstem a dosáhl 105 480 mil. Kč. Dosažené zlínské hodnoty tvořily z celorepublikového ČDDD v roce 2007 podíl 5,5 % a v roce 2011 5,3 %.

V přepočtu ČDDD na obyvatele ve Zlínském kraji bylo v roce 2007 dosaženo 168 523 Kč a v posledním roce období 178 902 Kč. Tyto dosažené zlínské hodnoty byly po celé období nižší než republikový průměr, v roce 2007 o 3,3 % a v roce 2011 o 6,5 %. Mezi kraji se svou hodnotou ČDDD na obyvatele Zlínský kraj v roce 2007 umístil na 8. příčce v pořadí a 9. místo obsadil v roce 2011.

Hrubá přidaná hodnota v kraji meziročně vzrostla

Hrubá přidaná hodnota (HPH), která je rozdílem mezi produkcí a mezispotřebou, ve Zlínském kraji za sledované pětileté období vzrostla o 22,5 mld. Kč, tj. o 15,9 %. HPH od roku 2006 až do roku 2008 vykazovala každým rokem nárůst. Po 9,1 %-ním přírůstku v roce 2008 nastal zlom. V následujícím roce došlo k meziročnímu snížení HPH o 3,3 mld. Kč (o 2,0 %) a tento pokles pokračoval i v roce 2010. HPH klesla o 3,3 mld. Kč (o 2,0 %) a dosáhla 160 939 mil. Kč. V roce 2011 došlo k oživení a HPH meziročně vzrostla o 3,5 mld. Kč, tj. o 2,2 %. Tato zlínská hodnota HPH v roce 2011 představovala 4,7 % celorepublikové HPH. I přes snížení HPH v letech 2009 a 2010 si v roce 2011 Zlínský kraj v mezikrajském srovnání udržel 8. pozici, kterou měl v předchozím roce i v počátečním roce sledovaného období 2006.

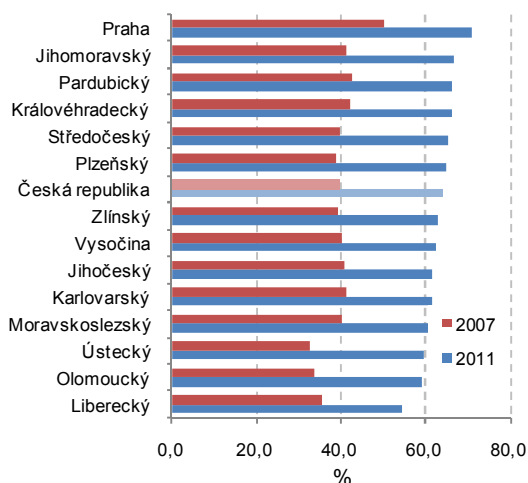
Informační technologie ***Podíl domácností vybavených počítačem se opět zvýšil***

V souvislosti s rozvojem informačních a komunikačních technologií (ICT), mezi které patří například počítač, mobilní telefon, internet, sleduje statistický úřad jejich rozšiřování, způsob a míru jejich využívání. Výběrové šetření o využívání těchto technologií v domácnostech a mezi jednotlivci provádí Český statistický úřad pravidelně jednou ročně. Z důvodu vyšší reprezentativnosti jsou údaje v krajském členění publikovány jako tříleté klouzavé průměry. Údaj publikovaný v krajském členění např. za rok 2011, je počítán jako vážený aritmetický průměr z dat za roky 2010, 2011 a 2012.

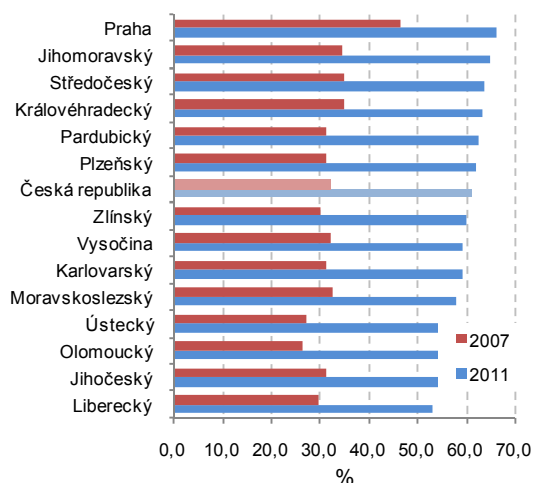
Ve Zlínském kraji, stejně jako v celé republice, se podíl domácností vybavených počítačem, případně počítačem s internetem, neustále zvyšuje. Zatímco v roce 2007 byl v kraji podíl domácností vybavených osobním počítačem 39,3 % a byl tak o 0,3 p.b. pod republikovou hodnotou, v roce 2011 tempo zvyšování podílu domácností s PC zpomalilo a od republikové hodnoty se lišilo o 0,9 p.b. a podíl dosáhl 62,9 %. Stejně jako rozšiřování počítačů v domácnostech, dochází stále k vyššímu využívání internetu. V roce 2007 bylo z celkového počtu domácností v kraji 30,0 % s připojením k internetu (v ČR 32,0 %) a v roce 2011 již kraj republikovou hodnotu téměř dostihl (krajský podíl byl nižší o 1,2 p.b.)

a dosáhnul 59,9 %. Zajímavé je také rozšiřování připojení k vysokorychlostnímu internetu (VRI). Podíl domácností kraje s připojením počítače k VRI vzrostl z 21,2 % v roce 2007 o 35,4 procentního bodu a v roce 2011 tak dosáhl 56,6 % (v ČR se podíl domácností během čtyř let zvýšil o 31,8 p.b. na 57,4 %).

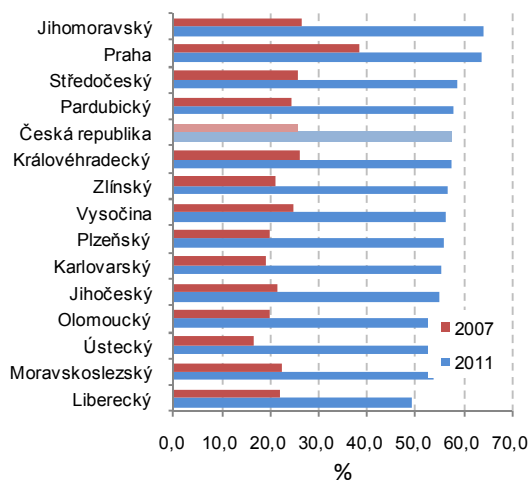
Graf 3.4 Podíl domácností vybavených počítačem podle krajů

Graf 3.5 Podíl domácností vybavených počítačem s připojením k internetu podle krajů

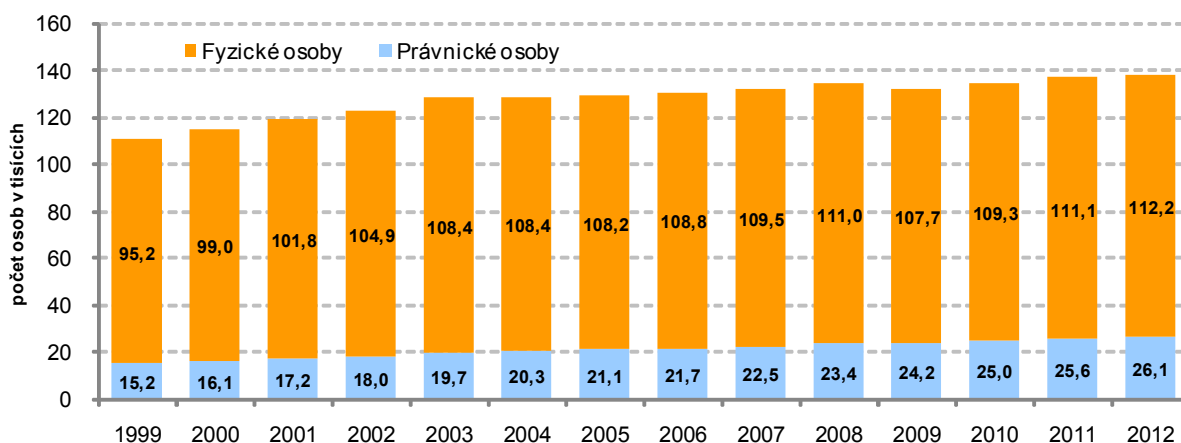
Graf 3.6 Podíl domácností vybavených počítačem s připojením k vysokorychlostnímu internetu podle krajů

Organizační statistika
Podnikatelských subjektů v kraji celkově přibýlo

Na konci roku 2012 bylo ve statistickém Registru ekonomických subjektů (RES) evidováno celkem 138 269 subjektů se sídlem ve Zlínském kraji. Meziročně se jejich počet zvýšil o 1 544 subjektů, tj. o 1,1 %.

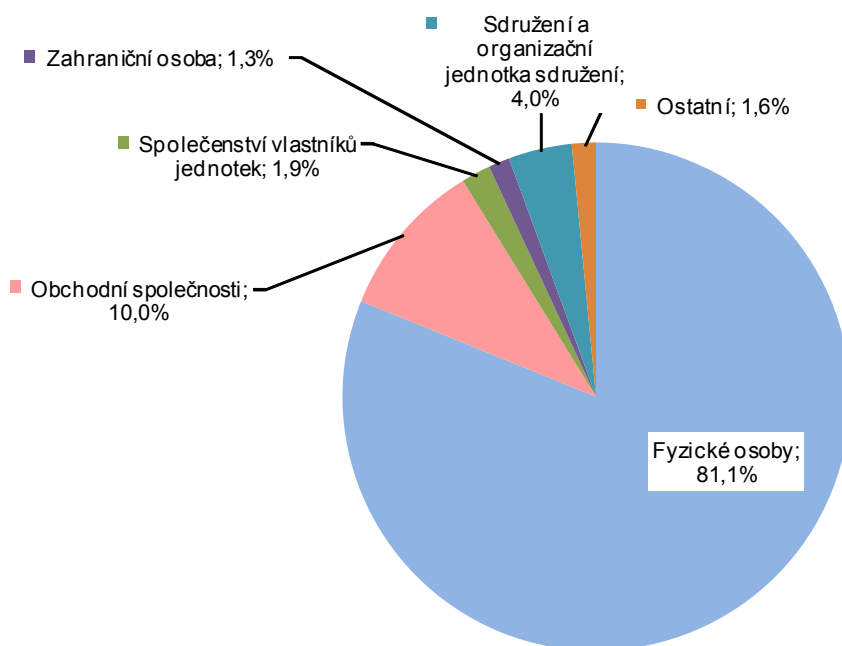
Graf 3.7 Fyzické a právnické osoby se sídlem ve Zlínském kraji

Počet živnostníků klesl

V rozdělení subjektů podle právní formy (PF) připadá největší podíl na fyzické osoby (právní forma 101 až 108). V roce 2012 jejich počet tvořilo 112,2 tis. subjektů, tj. 81,1 % z celkového počtu. Z nich bylo 103,1 tisíc živnostníků (74,5 % z celkového počtu subjektů v kraji), zhruba 7,1 tisíc osob ve svobodném povolání (5,1 %) a 2 tis. zemědělských podnikatelů (1,5 %). Druhou nejpočetnější skupinou byly obchodní společnosti. Tuto skupinu tvoří společnosti veřejné obchodní, s ručením omezeným, komanditní, akciové a evropské. Tato skupina zahrnovala na konci roku 2012 celkem 13 893 subjektů, tj. 10,0 % z celkového počtu subjektů se sídlem v kraji.

Graf 3.8 Podíly skupin právních forem na zlínském celku k 31. 12. 2012

Vzrostl počet osob se svobodným povoláním

Vzhledem k předchozímu roku byly změny minimální. K nejvýraznější meziroční změně došlo u skupiny fyzických osob, jejíž počet se zvýšil o 1 tisíc subjektů, tj. o 0,9 %. Podíl této skupiny na celkovém počtu subjektů v kraji se ale v podstatě nezměnil, tedy nepatrně se snížil z 81,3 % v roce 2011 na 81,1 % ve sledovaném roce. Mezi fyzickými subjekty došlo ve skupině živnostníků k meziročnímu poklesu o 101 osob, za to počet osob svobodného povolání vzrostl o 1,1 tis. Další významnější změna byla zjištěna u druhé nejpočetnější skupiny, tedy u skupiny obchodních společností. Celkem v této skupině během

roku přibýlo 223 právnických osob (nárůst o 1,9 %). Její zastoupení na celkovém počtu zlínských subjektů se během roku nezměnilo a zůstalo na 10,0 %. V této skupině byl největší pohyb zaznamenán u společností s ručením omezeným (PF 112), jejichž počet vzrostl o 254 subjektů. Dále u právních forem sdružení a organizační jednotky sdružení se jejich počet navýšil, a to o 234 subjektů, tj. o 4,4 %. Další změny počtu jednotek v ostatních skupinách právních forem nebo v konkrétních právních formách nebyly výrazné.

Nejvíce ubylo firem s 1 až 5 zaměstnanci

V členění podle kategorie počtu zaměstnanců bylo v registru ekonomických subjektů na konci roku 2012 evidováno nejvíce těch, které počet zaměstnanců neuváděly (55,3 %) – s meziročním nárůstem podílu o 1,4 procentního bodu a dále subjektů, které zaměstnance neměly (32,9 %) – podíl meziročně klesl o 1,0 p.b. Vznik nových firem, stejně jako přesuny firem do jiných velikostních skupin, se projevil i v dalších velikostních kategoriích.

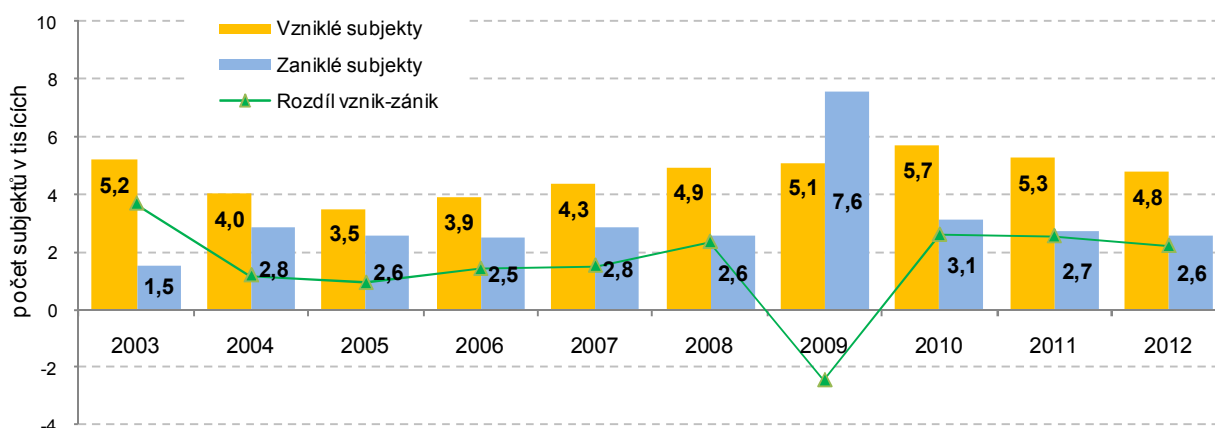
Jediný meziroční nárůst byl zachycen v podnicích ve velikostní skupině s 500 až 999 zaměstnanci (zvýšení o 2 podniky, o 8,0 %). U ostatních velikostních skupin podniků se meziročně jejich počty snížily. Nejvýraznější pokles byl zaznamenán u skupiny s 1 až 5 zaměstnanci, a to o 116 subjektů, dále pak u podniků s 10 až 19 zaměstnanci (o 100 subjektů), s 25 až 49 lidmi (o 52 podniků), s 6 až 9 zaměstnanci (o 48) a se 100 až 199 zaměstnanci (o 20). Poklesy v ostatních skupinách se pohybovaly pod 20 subjektů.

Počet nově vzniklých podnikatelských subjektů se snížil

Proti předchozím letům klesl počet nově vzniklých subjektů. Ve srovnání s rokem 2011 se snížil o 9,5 % na 4 768. Nejčastější činností nově vzniklých subjektů byl stejně jako v předchozím roce velkoobchod kromě motorových vozidel (17,9 %). Dalšími nejčastějšími činnostmi nově vzniklých subjektů se sídlem v kraji v roce 2012 byla specializovaná stavební činnost (7,4 %), výstavba budov (3,5 %), ostatní profesní, vědecké a technické činnosti (6,6 %), finanční zprostředkování kromě pojišťovnictví a penzijního financování (5,7 %), poskytování ostatních osobních služeb (4,7 %) a stravování a pohostinství (4,7 %). Z oborů zpracovatelského průmyslu šlo především o výrobu kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení (3,4 %), opravy a instalace strojů a zařízení (1,5 %) a výroba oděvů (1,3 %).

Počty zaniklých subjektů byly v jednotlivých letech rozkolísané a v roce 2009 byl jejich počet navýšen ještě administrativním zásahem (změna právních forem zemědělských subjektů). V roce 2012 zaniklo proti předchozímu roku o 5,7 % podnikatelských subjektů méně, a to celkem 2 576. Zaniklé subjekty se nejčastěji zabývaly maloobchodem, kromě motorových vozidel (15,2 % z celkového počtu zaniklých subjektů), velkoobchodem kromě motorových vozidel (12,8 %), specializovanými stavebními činnostmi (8,0 %), výstavbou budov (5,1 %), stravováním a pohostinstvím (5,7 %), ostatními profesními, vědeckými a technickými činnostmi (2,8 %) a poskytováním ostatních osobních služeb (2,8 %). Z oborů zpracovatelského průmyslu ukončily svou činnost nejvíce subjekty s výrobou kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení (4,2 %) a se zpracováním dřeva, výrobou dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků kromě nábytku (2,8 %).

Graf 3.9 Vznik a zánik subjektů se sídlem ve Zlínském kraji k 31. 12.

Zemědělství

Opět třetí nejnižší zemědělská produkce v ČR

Produkce zemědělského odvětví reprezentuje celkovou finální produkci zemědělství. Ze semidefinitivních výsledků v roce 2011 vyplývá, že produkce Zlínského kraje vzrostla proti roku 2010 o 16,8 % a proti roku 2009, kdy byla ve sledovaném období nejmenší, o 19,9 %. Z celkové produkce zemědělství ČR tvořila zlínská 4,2 % a po krajích Karlovarském a Libereckém byla opět třetí nejnižší. Na celkové produkci se podílela rostlinná výroba 56 %, živočišná 41 % a zemědělské služby 2 %.

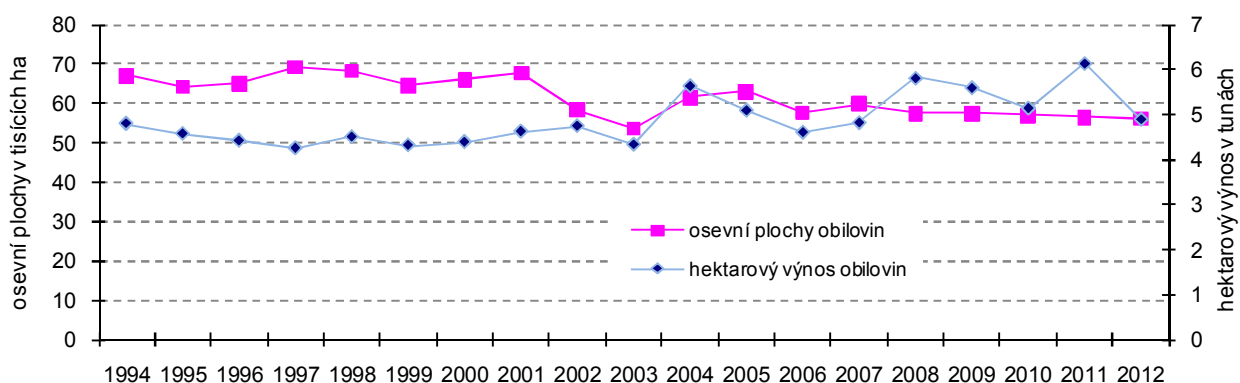
Snižování osevních ploch celkem se zastavilo

Pro zemědělství v kraji byl charakteristický trend snižování zemědělské půdy. V roce 2012 její velikost činila 193 632 ha a v celém pětiletém období došlo ke snížení o 0,8 %. Orná půda v roce 2012 tvořila 63,3 % a oproti roku 2011 se nepatrně zmenšila.

V dlouhodobém horizontu se osevní plochy v kraji snižovaly. Ve sledovaném pětiletém období toto snížení činilo 3,6 %. V roce 2012 se toto snižování zastavilo a plochy zůstaly na úrovni předešlého roku. Snížení pokračovalo u osevních ploch obilovin a za celé sledované období činilo 5,5 %, dále pak luskovin (snížení o 44,9 %) a brambor (o 16,6 %). Naopak nárůst byl zaznamenán u osevních ploch řepky a to o 14,0 % a olejnin o 7,3 %.

V šetření osevů v roce 2012 bylo ve Zlínském kraji zjištěno, že z jednotlivých skupin plodin patřil největší podíl obilovinám (71 %), dále řepce a píce a píce na orné půdě. Z obilovin největší podíl připadl na pšenici (48 %) a z olejnin na řepku (83 %).

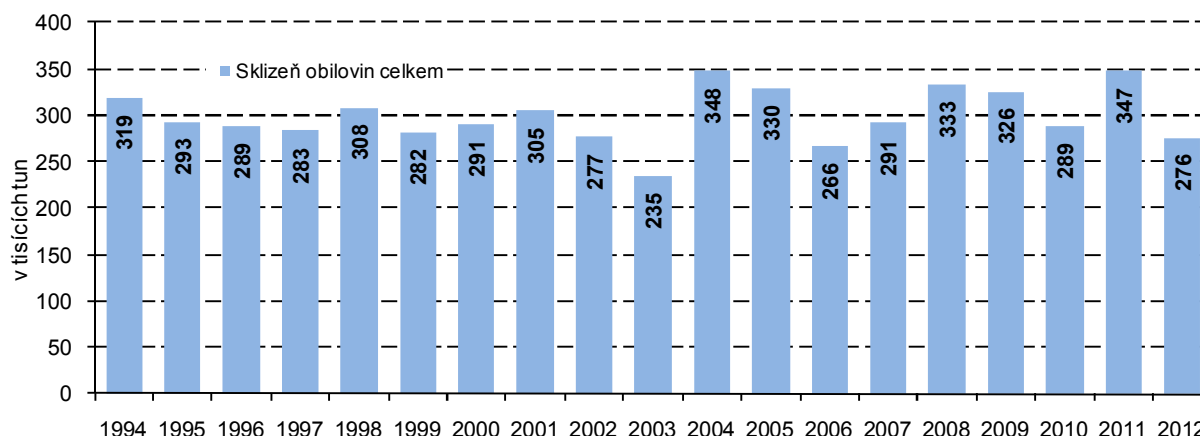
Graf 3.10 Osevní plochy a hektarový výnos obilovin ve Zlínském kraji v letech 1994 až 2012

Nejnižší sklizeň obilovin a brambor za sledované období

V roce 2012 byla zaznamenána nejnižší sklizeň obilovin (275 983 t) za celé sledované období. Sklizeno bylo bezmála o 72 tis. t obilí (o 20,6 %) méně než v roce 2011. Od roku 2007 se sklizeň snížila o 5,3 %. Z obilovin měla nejvyšší podíl pšenice a to 50,3 %. Sklizeno jí bylo o 34,4 % méně, než v roce 2011. V loňském roce byla nejnižší sklizeň brambor v celém pětiletém období. Pokles činil 36,5 %. Nedařilo se také řepce. Oseta byla větší plocha, ale sklizeny bylo o 5,3 % méně.

Graf 3.11 Sklizeň obilovin ve Zlínském kraji v letech 1994 až 2012

V roce 2012 vrostl počet kusů drůbeže a prasat

Ze soupisů hospodářských zvířat, které jsou prováděny každoročně k 1. 4., vyplývá snižování stavů v posledních letech. V roce 2010 se tento trend u stavu skotu zastavil. V roce 2012 však opět došlo k mírnému poklesu. Celkově za pětileté období došlo k poklesu o 0,2 %. V roce 2012 tvořil zlínský podíl skotu 4,3 % z republikového celku (z krajů čtvrtý nejnižší podíl). Stavky krav za toto období poklesly o 2,0 %.

Nejvýrazněji se během posledních pěti let snížily počty drůbeže. Největší pokles nastal v roce 2008 (o 43,1 %). Během sledovaného období došlo k propadu počtu drůbeže o 47 %. V roce 2012 se tento propad zastavil a došlo ke zvýšení počtu drůbeže o 249 tis. (o 48,5 %). Na republikovém počtu drůbeže se kraj podílel na konci hodnoceného období 3,3 %, zatímco v roce 2007 5,3 %. Stav slepic měl stejný trend a mezi roky 2007 a 2012 tento pokles činil 34,2 %. Jejich počet vzrostl v roce 2012 o 27,5 tis. kusů (o 23,5 %).

Stavky prasat v hodnoceném období zpočátku klesaly. V roce 2009 se stav prasat v kraji sice zvýšil na 75 tisíc, ale v roce 2010 a 2011 byl opět zaznamenán pokles na konečných 59,5 tis. kusů. V roce 2012 však přírůstek byl natolik výrazný, že stavky prasat se meziročně takřka zdvojnásobily. Zvýšení mezi koncovými roky sledovaného období činilo 9 %. V roce 2012 dosáhl zlínský podíl v rámci ČR 7,3 % a od počátku období v roce 2007 se zvýšil o 2,9 procentního bodu.

Naopak počty koní a hříbat se během sledovaných pěti let s výjimkou roku 2012 zvyšovaly. V roce 2012 se stavky koní snížily o 5,1 % (o 105 kusů). Celkově se jejich stavky za hodnocené období zvýšily o 18,6 %. Republikový podíl na počtu koní byl mezi kraji pátým nejnižším a dosáhl 5,7 %. Za sledované období byl vypočten přírůstek ovcí a beranů. S výjimkou roku 2008 vykazovaly jejich stavky trvalý nárůst. V roce 2012 se však jejich stavky snížily o 19 kusů. Od roku 2007 tak jejich počty celkem vzrostly o 9,0 %. Republikový podíl ovcí a beranů tak v roce 2012 dosáhl v kraji 10,0 %. Vyšší podíl ovcí a beranů byl v tomto roce zjištěn jen v Jihočeském kraji (podíl 12,6 %) a ve společně hodnocené Praze a Středočeském kraji (10,7 %).

Výroba mléka, která má podle situace na trhu dlouhodobě výkyvy, byla v roce 2012 nejvyšší. Celkově ve sledovaném období vzrostla o 1,1 %. Průměrná roční dojivost krávy v litrech v jednotlivých letech stoupala. V roce 2012 činila 7 988,5 l a byla nejvyšší v ČR. Snáška konzumních vajec byla oproti minulému roku menší o 17,4 % a byla tak 5. nejnižší. Na celorepublikové úrovni se Zlínský kraj podílel 3,4 %.

Produkce masa má stále klesající tendenci

Od roku 2007 produkce masa v kraji trvale klesala a během pěti let došlo k celkovému snížení o 38,5 %. Nejvýraznější, 45,5 % propad, byl zaznamenán u vepřového masa.

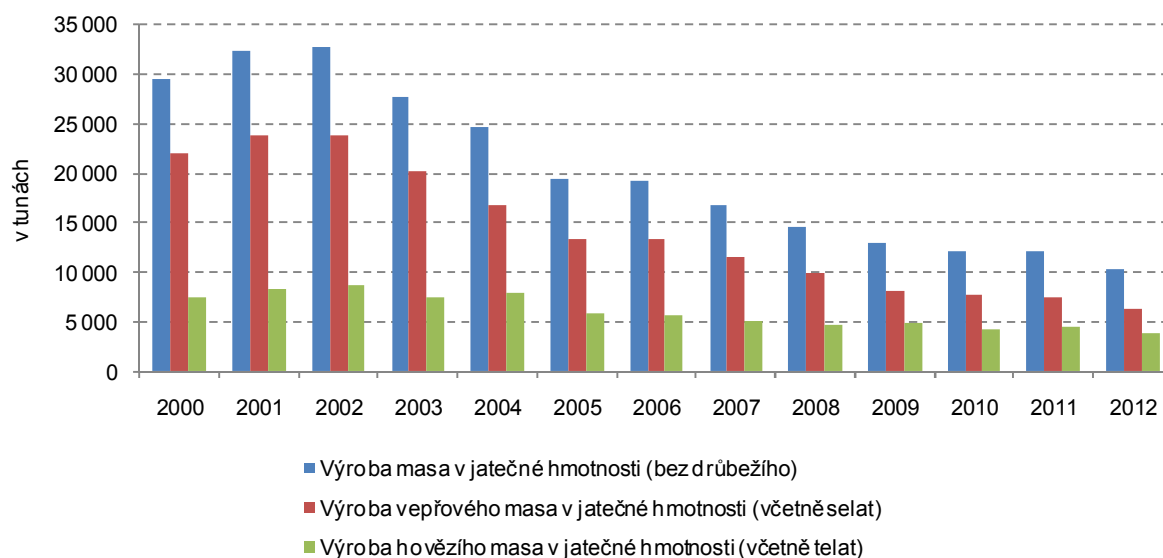
V produkci masa zaznamenal kraj v roce 2012 meziroční pokles (o 12,4 %). Podíl Zlínského kraje na celorepublikové produkci během pěti let klesl o 0,6 procentního bodu, a to z 4,0 % v roce 2007 na 3,4 % v roce 2012.

Během loňského roku bylo v kraji celkem poraženo 16,8 tis. kusů skotu. Proti

roku 2011 to bylo o 1 910 kusů, tj. o 10,2 %, méně. Zvýšení porážek bylo zaznamenáno u krav (o 1,6 %) a ovcí (o 28,3 %) a jehňat (o 17,5 %). Počet poražených býků se meziročně snížil o 43,6 %, telat o 19,7 % a prasat o 16,8 %.

V roce 2012 bylo v kraji poraženo 73,2 tis. kusů prasat (bez prasnic a kanců), což znamená proti předchozímu roku pokles o 14,8 tis. kusů (o 16,8 %). Celkem bylo vyrobeno 6,3 tis. tun vepřového masa v jatečné hmotnosti, tj. meziroční snížení o 1 282 t (o 16,9 %). Průměrná živá hmotnost prasete (bez prasnic a kanců) dosáhla 107,5 kg. Podíl vyrobeného vepřového masa na celkovém množství masa za celý rok 2012 ve Zlínském kraji klesl z 62,3 % v roce 2011 na 61,1 %.

Graf 3.12 Výroba masa ve Zlínském kraji v letech 2000 až 2012

Lesnictví

Zpomalila obnova lesů

Zlínský kraj měl v roce 2012 zalesněno celkem 157 628 ha půdy, což je na stejné úrovni jako v roce 2011 a zařadil se tak na deváté místo mezi kraji. Obnova lesů, tzv. zalesňování, byla v roce 2012 proti roku 2011 nižší o 12,1 %. Provedena byla na ploše 1 165 ha a od roku 2007 se zvýšila o 9,9 %. Zalesňovalo se z 56 % jehličnany (z toho 90 % smrky a 6 % jedlemi) a ze 44 % listnatými stromy (z 56 % buky a 31 % duby).

V roce 2012 bylo vytěženo 1,2 mil. m³ b.k. dřeva, což je o stejné jako v předchozím roce. Ze 69 % se jednalo o jehličnany (z 87 % se jednalo o smrky). Jen 31 % těžby dělaly listnaté stromy, z toho 64 % tvořily buky a 17 % duby. Proti roku 2011 stoupla zpracovatelná nahodilá těžba bezmála o 33 %. Z vytěžených 205,8 m³ b.k. připadlo na živelné příčiny 64 % a na hmyzové 18 %.

Průmysl

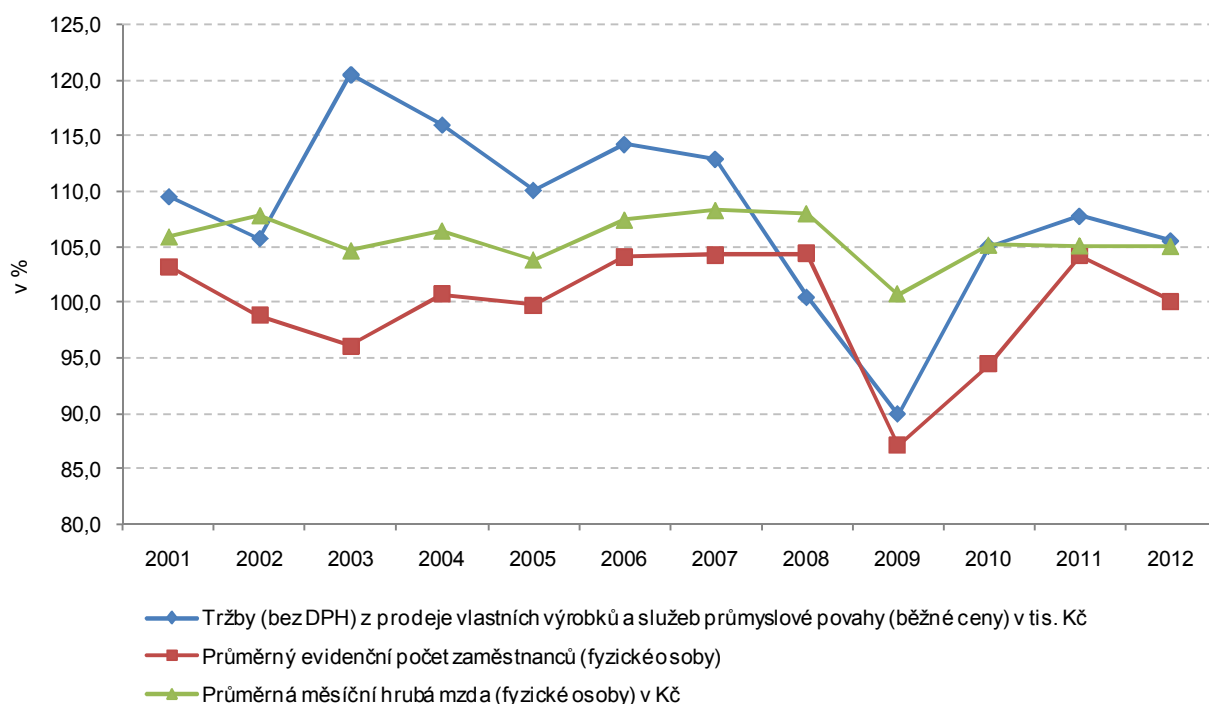
V roce 2012 mírně vzrostl počet zaměstnanců

V kraji sídlilo 170 průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci, a to je o 1,6 % méně než v roce 2011, ale o 6,3 % méně za celé sledované období. Průmyslová odvětví zaměstnávala 46 307 zaměstnanců (průměrný evidenční přepočtený počet), to je proti roku 2007 o 10,3 % méně. Do roku 2008 počet zaměstnanců rostl, zlom nastal v roce 2009, kdy začal klesat a v roce 2010 klesl na nejnižší úroveň. V dalších letech počet zaměstnanců nepatrně vzrostl.

Druhý nejvyšší nárůst mezd v ČR

Průměrná hrubá měsíční nominální mzda v těchto podnicích se naopak zvyšovala po celou dobu sledovaného období a v roce 2012 činila 24 996 Kč, což je nárůst během roku o 5,0 %. Ve srovnání s ostatními kraji byl sice meziroční nárůst průměrné mzdy v absolutních hodnotách druhým nejvyšším, avšak mzda samotná byla na osmém místě mezi kraji ČR. V porovnání s republikovým průměrem mezd byla nižší o 2 253 Kč. Ve srovnání s nejvyšší průměrnou hrubou měsíční mzdou, kterou měli zaměstnanci sledovaných průmyslových podniků v kraji Hlavní město Praha, byla zlínská o 9 525 Kč nižší. Za celé sledované období mzdy ve Zlínském kraji vzrostly o 26,4 %.

Graf 3.13 Indexy meziročního vývoje základních ukazatelů průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci se sídlem ve Zlínském kraji

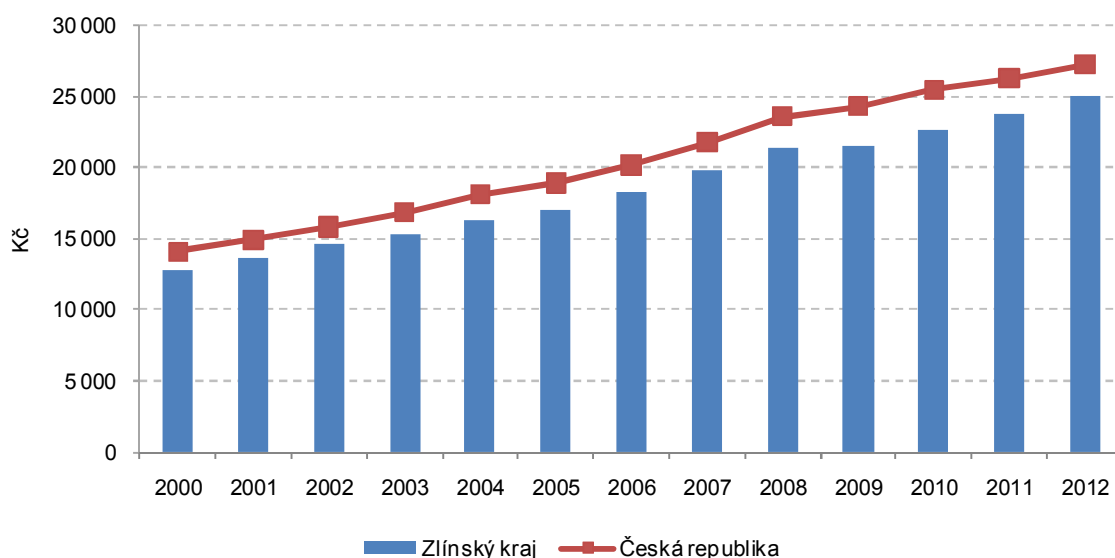
Nejvyšší tržby za prodej vlastních výrobků a služeb za sledované období

Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy (v běžných cenách) ve velkých podnicích v letech 2007 až 2008 rostly, v roce 2009 poklesly až o 10 %. V dalším roce začaly opět růst a v roce 2012 po opětovném zvýšení přesáhly částku 151 miliard, tím byly nejvyšší za celé sledované období. Oproti předchozímu roku 2011 vzrostly o 5,5 %, což byl nejvyšší nárůst v celé ČR.

Rostou tržby za přímý vývoz vlastních výrobků a služeb

Obdobně jako tržby za prodej vlastních výrobků a služeb jsou na tom tržby za přímý vývoz vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy. V roce 2012 zaznamenaly nárůst o 3,7 % (v ČR nárůst o 3,8 %). Přímý vývoz se na tržbách průmyslu kraje podílel 51 %, v ČR 55 %.

Graf 3.14 Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance v letech 2000 až 2012 ve Zlínském kraji a ČR

**Rostou tržby
ve zpracovatelském
průmyslu**

V roce 2012 podnikalo a bylo šetřeno statistickým úřadem ve zpracovatelském průmyslu 165 podnikajících subjektů, což je o 2 podniky méně, než v roce 2011. Jejich tržby činily více jak 148 mil. Kč a proti loňskému roku zaznamenaly nárůst o 6,0 %. K největšímu zvýšení došlo ve výrobě chemických látek a chemických přípravků, a to o 33,6 % a dále pak u výroby motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů o 21,0 %. V odvětvích jako jsou výroba základních kovů, hutní zpracování kovů, slévárenství došlo k poklesu tržeb zhruba o 47 % a u výroby počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení o 45 %.

Podniky ve zpracovatelském průmyslu zaměstnávaly 45 572 zaměstnanců, což bylo o 0,5 % více než v předešlém roce. Nejvíce vzrostl počet zaměstnanců ve výrobě strojů a zařízení j.n. a to o 12,6 %. Naopak největší pokles počtu zaměstnanců zaznamenala výroba nábytku (o 22,0 %). Zaměstnanci ve zpracovatelském průmyslu měli průměrnou měsíční mzdu 24 917 Kč, která byla ve srovnání s rokem 2011 vyšší o 5,1 %. Bezmála o 15 % vzrostla mzda zaměstnancům v oboru, jako je výroba elektrických zařízení, dále pak o 11,5 % ve výrobě nábytku. Naopak o 4,0 % se snížila mzda zaměstnancům pracujícím v oboru výroba základních kovů, hutní zpracování kovů, slévárenství a ve výrobě počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení.

Stejně jako rostou tržby ve zpracovatelském průmyslu, rostou i tržby za přímý vývoz zpracovatelského průmyslu. Jejich meziroční nárůst byl zaznamenán o 3,7 %. Nejvíce vzrostl ve výrobě chemických látek a chemických přípravků, a to o 44,9 %. Naopak největší pokles zaznamenala výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení (o 46,9 %), dále pak výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (o 36,6 %).

Stavebnictví
**V roce 2012 nastal
nárůst počtu
zaměstnanců, zatímco
průměrná hrubá mzda
klesla**

Ve 47 šetřených stavebních firmách s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji bylo v roce 2012 zaměstnáno 5 287 osob, což je o 2,4 % více než v předešlém roce. Jejich počet se během sledovaného období snížil o 8,7 %. Průměrná měsíční mzda ve stavebnictví naopak vzrostla během 5 let o 25,7 % na 24 449 Kč. Oproti roku 2011 se naopak snížila o 0,3 % a byla třetí nejnižší v ČR. Nižší mzdu měli už jen zaměstnanci v kraji Karlovarském a Pardubickém. Od nejnižší mzdy, kterou měli zaměstnanci stavebních firem v kraji Karlovarském, dostávali zaměstnanci ve Zlínském kraji mzdu vyšší o 1 271 Kč. V porovnání s průměrnou republikovou mzdou byli na tom zaměstnanci zlínských podniků hůře o 5 548 Kč.

**Objem základní
stavební výroby nadále
klesá**

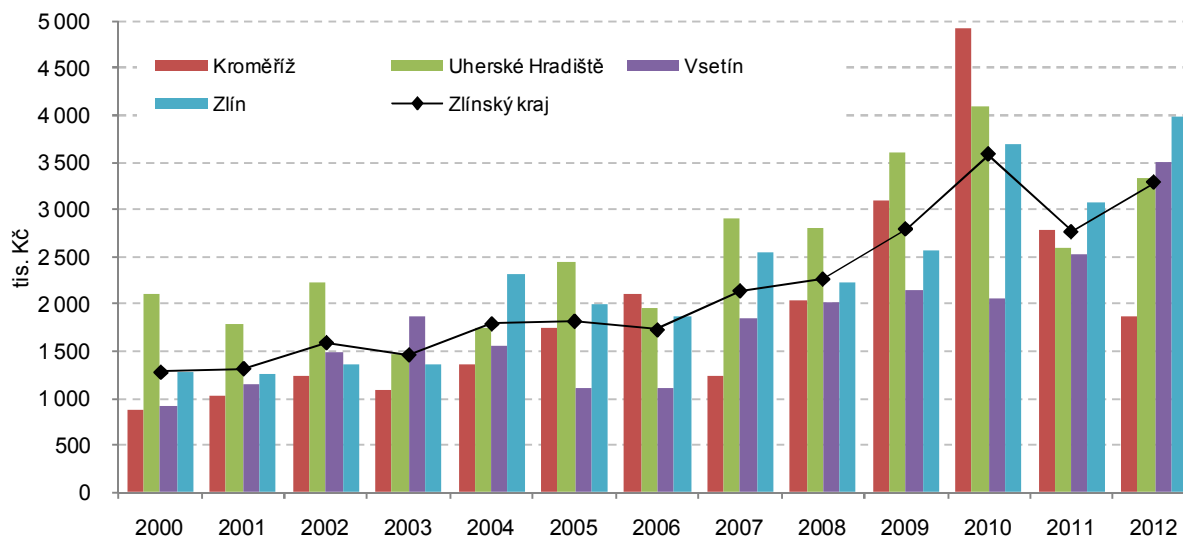
Objem základní stavební výroby (ZSV) měl do roku 2008 nejdříve vzestupnou tendenci, avšak v roce 2009 klesl a tento nepříznivý trend přetrvával i do roku 2012, pokles činil 4,3 %. Objem ZSV u pozemního stavitelství v kraji měl v roce 2012 stejný trend, pokles činil oproti předešlému roku 11,4 %, od roku 2008 činil 26,4 %. Naprosto opačnou tendenci měl objem ZSV u inženýrského stavitelství, který meziročně vzrostl o 7,1 %, celkově pak o 17,8 %. Na ZSV se v roce 2012 podílel 47 %.

**Stavební povolení
a ohlášení**
**Celková hodnota
povolených staveb
v roce 2012 vzrostla**

Stavební úřady působící ve Zlínském kraji zaevidovaly v průběhu roku 2012 celkem 4 466 stavebních povolení a ohlášení, což představuje nejnižší počet od roku 2007 (pokles o 28,2 %). V meziročním srovnání počet stavebních ohlášení a povolení klesl o 525 (tj. o 10,5 %). Největší podíl na celkovém počtu stavebních ohlášení a povolení měly stavby – budovy 57,2 %. Podíl staveb na ochranu životního prostředí činil 15,8 % a u ostatních staveb 26,9 %. Na celkovém počtu stavebních ohlášení a povolení na budovy převažoval podíl změn dokončených staveb nad novou výstavbou o 25,3 procentního bodu.

Zatímco počet vydaných stavebních povolení a ohlášení neustále ve sledovaném období klesal, celková orientační hodnota staveb, na něž byla vydána stavební povolení a ohlášení v letech 2007 až 2010, výrazně stoupla (o 60 %) zejména na stavby nebytových budov a stavby na ochranu životního prostředí. V roce 2011 nastal zlom a celková orientační hodnota staveb meziročně klesla o 24 %, nejvíce u staveb na ochranu životního prostředí a to bezmála o 67 %. V roce 2012 opět hodnota staveb vzrostla, a to o 6,5 %.

Graf 3.15 Průměrná hodnota staveb na jedno stavební ohlášení a povolení ve Zlínském kraji

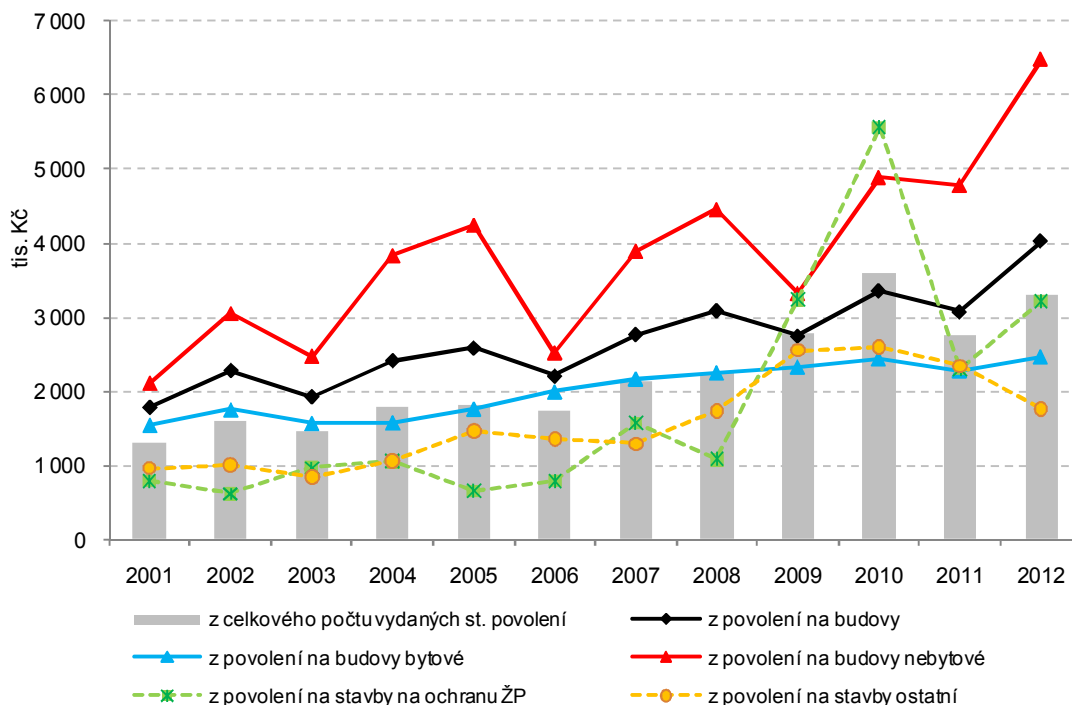

Vzrostla průměrná hodnota jednoho stavebního povolení a ohlášení

Průměrná hodnota jednoho stavebního povolení a ohlášení v letech 2007 až 2012 stoupla z 2 138 tis. Kč na 3 287 tis. Kč (o 53,8 %). Oproti roku 2011 stoupla o 19 % a byla tak druhá nejvyšší ve sledovaném období.

Ve třech okresech Zlínského kraje byla situace stejná, jako v kraji. K největšímu nárůstu došlo v okrese Vsetín, a to o 88,7 % a naopak k poklesu došlo jen v okrese Kroměříž o 32,4 %.

Graf 3.16 Průměrné orientační hodnoty povolených staveb a ohlášení podle druhu

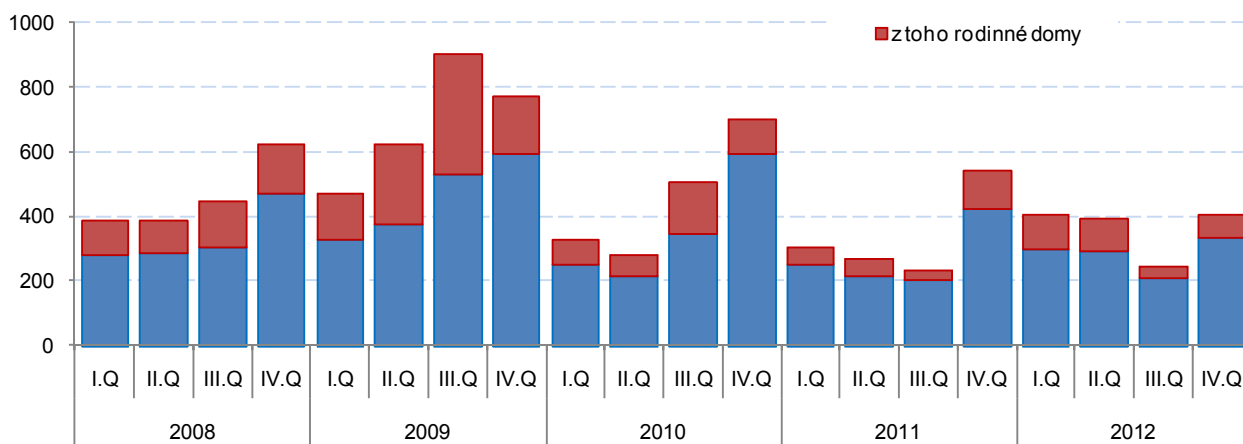
Bytová výstavba

Mírné oživení bytové výstavby

Po tříletém období se v kraji stejně jako na republikové úrovni opět mírně zvýšil počet dokončených bytů. Meziroční nárůst o 4,3 % představuje 47 bytových jednotek. Úhrn 1 137 dokončených bytů v uplynulém roce znamená v přepočtu 1,9 bytových jednotek na 1 000 obyvatel a to je v mezikrajském srovnání třetí nejnižší hodnota v intervalu od 1,5 v Ústeckém kraji po 4,6 v kraji

Středočeském. Nejvyšší intenzita bytové výstavby v rámci kraje byla na základě stejného ukazatele v okresech Uherské Hradiště a Zlín, kde na 1000 obyvatel připadlo 2,52 a 2,38 bytových jednotek, naopak nejnižší (1,38) byla v okrese Kroměříž.

Graf 3.17 Dokončené byty ve Zlínském kraji podle čtvrtletí v letech 2008 až 2012

Téměř tři čtvrtiny bytů dokončeno v rodinných domech

V nové bytové výstavbě převažuje výstavba rodinných domů, v nich bylo dokončeno 73,1 % z celkového počtu bytů. V bytových domech bylo získáno 121 bytových jednotek, které představují 8,5 % z úhrnu dokončených bytů. Dalších 8,0 % bytů vzniklo v přístavbách a nástavbách k stávajícím domům, převážně k rodinným domům. Bytů v domovech-penzionech a domovech pro seniory přibýlo 34, a to v okrese Uherské Hradiště (Dolní Němčí).

Průměrná hodnota 1m² obytné plochy vyšší v bytových domech

Zatímco u rodinných domů se růst průměrné hodnoty 1m² obytné plochy bytů zastavil, v bytových domech pokračoval a došlo tak k dalšímu prohloubení rozdílu v průměrných hodnotách až na 12,4 tis. Kč za 1 m² obytné plochy.

Více zahájených bytů než dokončených

Započala výstavba 1 145 bytů, což představuje zvýšení o 1,5 % (17 bytů). Skoro o 15 % se snížil počet zahájených bytů v rodinných domech, došlo však k nárůstu u bytových domů. V nich bude vybudováno 195 bytů, a to 139 v okrese Uherské Hradiště, 50 ve zlínském a 6 v kroměřížském okrese. V rodinných domech byla zahájena výstavba 726 bytů.

Cestovní ruch
V roce 2012 opět mírný pokles počtu hromadných ubytovacích zařízení

Po letech 2007 až 2009, kdy se počty hromadných ubytovacích zařízení (HUZ) ve Zlínském kraji postupně snižovaly, se tento klesající trend v roce 2010 zastavil, avšak vykázaný přírůstek nebyl nijak výrazný. V meziročním porovnání navýšení o 0,9 %. V roce 2012 nastal opět nepatrný pokles. Své postavení v celostátním měřítku si kraj nevylepšil. Mezi kraji se v počtu hromadných ubytovacích zařízení 349 zařadil na poslední místo (republikový podíl 4,6 %). Z celkových 7 631 ubytovacích zařízení v ČR se největší podíl nacházel v Jihočeském (12,9 %), Královéhradeckém (12,5 %) a Libereckém kraji (10,3 %). Nejvyšší nárůst počtu hromadných ubytovacích zařízení během sledovaných let zaznamenal Kraj Vysočina (o 8,1 %, tj. o 29 zařízení). Naopak nejvýraznější pokles počtu ubytovacích zařízení byl zaznamenán v Libereckém kraji (o 11,8 %, tj. o 106 zařízení). Celkově v republice za pět hodnocených let ubylo 214.

Počty pokojů i lůžek ve sledovaném období vzrostly

I když počet hromadných ubytovacích zařízení meziročně klesl, počet pokojů se zvýšil (o 7,8 %), za celé sledované období o 8,5 %. Taktéž se zvýšil počet lůžek o 4,6 % (meziročně o 3,4 %). V průměru na jedno ubytovací zařízení připadalo 24,9 pokojů (v roce 2007 to bylo 21,9).

Místa pro stany a karavany klesají

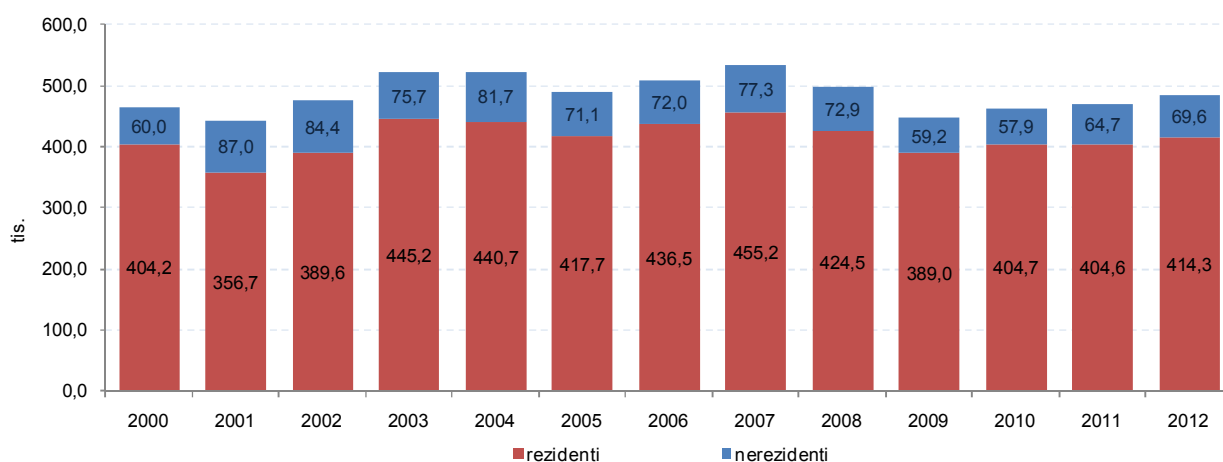
K ubytování hostům sloužily také kempy pro stany i karavany. Jejich počet v kraji meziročně klesl o 17,3 % stejně jako v celém pětiletém období. Nejvyšší počet míst pro stany a obytné přívěsy byl v Jihočeském kraji, takřka 13 tisíc. Zlínský kraj se s 1 274 místy zařadil na jedenácté místo. Méně míst pro stany a karavany měli v krajích Olomouckém, Hl. městě Praze a Karlovarském.

Meziročně se počet návštěvníků kraje zvýšil

Počet hostů v HUZ po úbytcích v letech 2008 a 2009 opět začal narůstat až na 483 929 návštěvníků v roce 2012 (meziroční nárůst o 3,1 %). Vyšší nárůst

byl zaznamenán u hostů ze zahraničí (nerezidentů), jejichž počet se zvýšil o 8,1 % na 69 959 osob. Počet rezidentů vzrostl o 3,0 % na 416 588 osob. Krajský poměr 86,2 % domácích a 13,8 % cizích hostů v roce 2011 se za rok změnil na 85,6 % hostů domácích a 14,4 % návštěvníků ze zahraničí. Nejvíce zahraničních návštěvníků bylo ze Slovenska, a to téměř 20,9 tis. hostů (meziroční zvýšení počtu o 19,2 %). Dále do kraje přicestovalo 11,1 tis. hostů z Německa (oproti roku 2011 nárůst o 10,6 %) a i přes meziroční pokles o 20,6 % byli třetími nejčastějšími návštěvníky kraje hosté z Polska (6,7 tis. osob). Za nimi se pak řadili turisté z Rakouska (4 223 osob) a z Ruska (2 930 osob).

Graf 3.18 Počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních ve Zlínském kraji v letech 2000 až 2012

Během pěti let klesl počet přenocování cizinců o 23,9 %

Celkový počet přenocování zůstal na stejné úrovni jako v roce 2011, avšak za celé sledované období klesl o 16,4 %. Tento trend se odráží ve všech krajích ČR, vyjma kraje Karlovarského, který jako jediný za 5 let vykazuje nárůst o 6,3 %. Naopak největší pokles byl zaznamenán v kraji Pardubickém a to o 19,3 %.

V roce 2012 v kraji bylo zjištěno 188 019 přenocování cizinců, což bylo o 21 291 více než v předchozím roce. Během pěti let ovšem došlo k poklesu o 23,9 %.